

# Πηγαίνετε να τη δείτε...

**ΤΟ ΘΕΜΑ** της φεινής συνάντησης της IATC, της Διεθνούς Ένωσης Θεατρικών Κριτικών είναι το «Theatre beyond the Theatre», δηλαδή η όλο και αυξανόμενη και παγκόσμια διαδιδόμενη τάση εγκατάλειψης του παραδοσιακού θεατρικού χώρου. Και όπως υπόσχονται οι διοργανωτές της συνάντησης στη Βαρσοβία, πολλές από τις παραστάσεις πολωνικών θιάσων που θα δουν οι σύνεδροι, θα είναι site-specific. Στην Κύπρο έχουμε τη δική μας κλίμακα μεγεθών, γι' αυτό και οι δουλειές του Χάρη Καυκαρίδη και της Μελίτας Κούτα, του Πάρι Ερωτοκρίτου και της Αθηνάς Κάσιου ήδη έχουν δημιουργήσει μικρή αλλά υπολογίσιμη παράδοση στο συγκεκριμένο είδος.

Το έγγραφο και αναρωτήθηκα αν έχουμε το δικαίωμα να μιλούμε για συγκεκριμένο θεατρικό είδος όταν το κοινό και κύριο γνώρισμα των παραγωγών που εμφανίζονται κάτω από την ταμπέλα του νέου θεατρικού όρου, είναι η παραβίαση μιας από τις θεμελιώδεις θεατρικές συμβάσεις, της στατικότητας της θεατρικής δράσης, του περιορισμού της μέσα στο πλαίσιο της παραδοσιακής σκηνής. Οι site-specific παραστάσεις εξερευνούν τη φύση του θεάτρου με τη μέθοδο της αφαίρεσης ενός από τα χαρακτηριστικά του, με τη μέθοδο της αλλαγής των κανόνων του παιχνιδιού. Ο θεατής χάνει την ασφάλεια της σκοτεινής πλατείας και το δικαίωμα της αμέτοχης παρακολούθησης των δρώντων. Αναγκάζεται να εκτεθεί σε κοινή θέα, όπως και οι ηθοποιοί, να κινηθεί ακολουθώντας τη δράση. Αναγκάζεται να αποκτήσει την ενεργητικότητα ενός θεατή κινηματογράφου, καθώς τη θέση του ενός «κάδρου», του ενός σκηνικού σπασίματος, παίρνει μια κινηματογραφική σειρά «κάδρων». Ο εναλλασσόμενος, κινούμενος «κινηματογραφικός» χώρος επηρεάζει και το χρόνο, ο οποίος, απαλλαγμένος από τα δεσμά της σκηνικής στασιμότητας, αποκτά την ιδιότητα της επιταχυνόμενης ροής. Άλλο στοιχείο της κινηματογραφικής επιρροής είναι οι διαφοροποιήσεις του «οπτικού μεγέθους» της φιγούρας του ηθοποιού στα μάτια των θεατών, λόγω συνεχούς διαφοροποίησης της απόστασης μεταξύ του κοινού και των υποκριτών. Οπότε, ναι, μιλούμε για ξεχωριστό είδος θεάτρου, με δυναμικές απόβλεπτες και ενδιαφέρουσες.

Όπως το ανθισμένο περιβόλι στο Στρόβολο ενέπνευσε την Αθηνά Κάσιου και τις εικαστικές της συνδημιουργούς Λυδία Μανδρίδου και Μαρίνα Χατζηλουκά για το «Όνειρο θερινής νυκτός», έτσι και το γκρίζο μπετόν της κοιλιάς του μισοτελειωμένου κτιρίου του ΘΟΚ τους φάνηκε ιδανικό να φιλοξενήσει τη «Διαβολιάδα» του Μπουλγκάκοφ. Στην πρωτοποριακή, κινούμενη μορφή της παράστασης το περιεχόμενο της νουβέλας του Μπουλγκάκοφ πράγματι χωράει. Χωράει η μιζέρια του σουρεάλ οργανισμού «Προπύρ», που με ζήλο διεκπεραιώνει την παραγωγή των σπέρ-

των που δεν ανάβουν. Χωράει ο εξευτελισμός της ανθρώπινης ύπαρξης στα γραφειοκρατικά γρανάζια του νεοσύστατου σοβιετικού κράτους της δεκαετίας του είκοσι. Χωράει το πικρό χιούμορ του συγγραφέα, η απεριόριστη φαντασία, η ικανότητα να ξεχωρίζει το ανθρώπινο από το απάνθρωπο και να δαιμονοποιεί το τελευταίο με μαεστρία. Η δημιουργικότητα της σκηνοθέτιδας και των σκηνογράφων είναι αστείρευτη, οι συμβολισμοί (π.χ., ένα τέταρτο του ρολογιού, τα μπαλόνι που σπάει) υπονομεύουν την γραμμική αφήγηση και προοικονομούν την εισβολή του φανταστικού στοιχείου. Το κωμικό ενδυματολογικό στιλιζάρισμα και το παιχνιδιάρικο ψευδο-ρωσικό «ντύσιμο» της παράστασης (με τις ταξιθέτρες με γούνινους σκούφους να κερνάνε βότκα και ρέγγα) ισορροπεί με τον τρόπο της προσωπικής περιπέτειας του κεντρικού ήρωα.

Η νέα φόρμα απαιτεί πολλή ενέργεια από τους ηθοποιούς. Ο «ζωντανός κινηματογράφος» χρειάζεται την ιδιαίτερη φροντίδα της εικόνας, ατομικής και ομαδικής, χρειάζεται ξέφρενους ρυθμούς στις μετακινήσεις και μεταμορφώσεις, και όλος ο θίασος ανταποκρίνεται υιοθετώντας την προτεινόμενη στιλιστική. Ο πρωταγωνιστής της παράστασης, Θανάσης

Δρακόπουλος, κάνει πολύ καλή δουλειά. Στις δυο πρόσφατες παραστάσεις του ΘΟΚ, στις «Βάκχες» και στον Μολιέρο, τις οποίες λίγοι από τους συντελεστές τους θα θυμούνται ως προσωπικές επιτυχίες, ο Δρακόπουλος έκανε δύο καλοδουλεμένα σόλο τα οποία το κοινό πρόσεξε και εκτίμησε. Οι ρυθμοί και το είδος της παράστασης δεν επιτρέπουν ψυχολογική εμβάθυνση, ο ήρωάς του Δρακόπουλου αντιδρά, μεταπλάθεται και συνθλίβεται κάτω από το βάρος των διαβολικών συμβάντων και όλα αυτά... τρέχοντας. Το φινάλε της παράστασης... Αλλά εκείνη την έκπληξη δεν θέλω να σας την χαλάσω. Πηγαίνετε να δείτε.

## Θέατρο

THE NONAS ΜΟΛΕΣΚΗ

«ΔΙΑΒΟΛΙΑΔΑ». Διασκευή του ομώνυμου διηγήματος του Μιχαήλ Μπουλγκάκοφ. Από την Πειραματική Σκηνή του ΘΟΚ. Κληνοθεσία: Αθηνά Κάσιου. Δραματουργική ομάδα: Αθηνά Κάσιου και οι ηθοποιοί της παράστασης. Σύμβουλος θεατρικής διασκευής: Νικόλας Σαμπών. Σκηνικά-Κοστούμια: Λυδία Μανδρίδου, Μαρίνα Χατζηλουκά. Σχεδιασμός ήχου: Leon Rothenberg. Χορογραφία: Αγά Χρυσοστόμου. Σχεδιασμός φωτισμού: Γιώργος Κουκουμάς, Σταύρος Ευλαμπίου. Παίζουν: Άννα Γιαγκιώζη, Θανάσης Δρακόπουλος, Νεκτάριος Θεοδώρου, Ζωή Κυπριανού, Μάρα Κωνσταντίνου, Χρισπίνα Λάρκου, Λέα Μαλένη, Αλέξανδρος Παρίσης, Ανδρέας Τσουρής